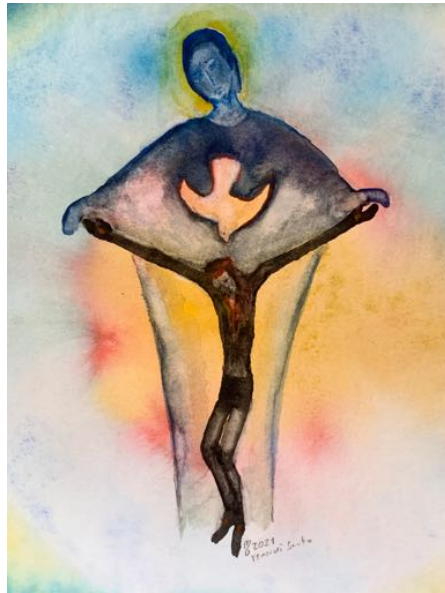


Az igazi szőlőtő és a szőlővesszői



Élő szőlővesszőnek lenni

“Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők. Aki bennem marad, s én benne, az bő termést hoz. Hisz nélkülem semmit sem tehettek.” (Jn 15,5)

A San Giacomo di Veglia monostor nővéreivel Húsvét Ötödik Hetében erről az Evangéliumról elmélkedve, az tudatosult bennünk, hogy a szőlőtő Képe, amelyet Jézus használ, hogy kifejezze a Vele való egységünk misztériumát, magában hordozza az élet átadását, ahogyan Tőle hozzánk árad és tőlünk tovább adódik a világnak. A szőlővesszők akkor nem szárazak, tehát akkor élők, ha rajtuk keresztül tovább áramlik az éltető nedv, amely a szőlőtő gyökeréből és törzséből jön, hogy táplálja a szőlőt, amelyet a szőlővessző, mint gyümölcsöt terem. Gyümölcs, amely azután átalakul borrá “amely megvidámítja az ember szívét” (Zsolt 103,15), különösképpen akkor, amikor azért iszák, hogy megízleljék a testvéri közösség szépségét.

Ez a kép feltárja nekünk, hogy mennyire fontos élő szőlővesszőknek, a szőlőtő életéből élő szőlővesszőknek lenni. Fontos a világ számára, amely várja minden emberi élet gyümölcsének örömét, de fontos mindenekelőtt Krisztus számára, aki “az igazi szőlőtő”, amelynek az Atya a szőlőművese (vö. Jn 15,1). Mintha az éltető nedvnek a szőlővesszőkön történő átáramlásától függne annak beteljesedése, ami Isten az egész teremtés számára, és annak beteljesedése, ami a teremtés Isten számára. Isten öröme az élet ajándékozása. A teremtett világ öröme Isten élete. Ha azonban a szőlővesszők nem engedik, hogy átáramoljon rajtuk Krisztus élete, az egész temetés és az egész emberiség oda jut, hogy elvétí a célját és a beteljesedését. És mintha maga Isten is kudarcot vallana önmaga teljes odaadásában, amellyel a világnak adja önmagát.

Milyen titok! Isten teljessége, Isten öröme, úgy tűnik, mintha tőlünk függene, a szőlővesszők vitalitásától. Nem a szőlővesszőkből jön az élet: az élet egyedül csak Istentől jön, az Atyától, a Fiúban a Szentlélek ajándékában. De a szőlővesszőktől függ az élet továbbadása. A szőlővesszők az elsők, akik befogadják a szőlőtő életét, és csak annyiban tudják tovább adni, amennyiben befogadják.

Látjuk az Evangéliumban, hogy Krisztus szomorúsága mindig az, hogy nem sikerül átadnia az életét, mert azt tapasztalja, hogy visszautasítják. Amikor Jézus látja szomorúan eltávozni tőle a gazdag ifjút, az ő szíve is eltelik szomorúsággal, mert látja, hogy egy szőlővessző -, akit Ő fontosnak ismert fel, hogy tovább adja az ő életét a világnak - nem akar ott maradni az igazi szőlőtő mellett, megszabadulva minden javától, engedve, hogy tovább áramoljon rajta keresztül Krisztus élete, az a végtelen szeretet, amelyet Jézus már mérték nélkül átadott neki (vö. Mk 10,21-22).

A szőlővesszők küldetése

Amikor látjuk a szárazságot, az örömnél, a vigasztalásnak és értelemnek a hiányát, amelyben az emberiség él, - de azt a szárazságot és szomorúságot is, amely gyakran a mi szívünkben és közösségeinkben is jelen van -, megértjük, hogy ma, jobban mint bármikor, a sürgető feladat, amelyre meg vagyunk meghívva, és amelyre az életünket szentelnünk kell az, hogy megengedjük Krisztusnak, hogy abból a szőlőtőből élő szőlővesszőkké alakítson minket, aki Ő maga lett az által, hogy a kereszten meghalt és feltámadt a világ üdvösségéért.

Szent Benedek egész Reguláját lehetne úgy olvasni - csak úgy mint az egyházban lévő bármely karizma által javasolt megtérésre hívó utat - mint egy kísérést, amelyet a Szentlélek ébresztett az Egyházban, hogy segítsen nekünk a Megváltó Krisztusból, mint szőlőtőből élő szőlővesszőkké válnunk. Amikor ugyanis Benedek, a monostorba való belépés feltételeként azt kéri hogy olyan emberek legyenek, akik vágynak az életre és a boldogságra (vö. RB Prol. 15; Zsolt. 33,13), annak, aki igent mond erre az egyetemes meghívásra, nem annyira e vágy beteljesülésének közvetlen tapasztalatát ígéri, hanem egy utat, amely olyan személlyé és közösséggé alakít bennünket, amelynek a gyümölcse az a szeretet, amellyel a többiek szeretetét és örömét szolgáljuk. Igen, kifejezetten a szőlővesszőknek arról a hivatásáról és küldetéséről van szó, hogy abban lelik kiteljesedésüket, hogy átadják és hozzák mindenkinek számára azt a gyümölcsöt, amelyet egyedül Krisztus tud teremni: a szeretetet, Isten és az emberiség örömét.

A Pünkösdi ajándéka is, az első Jeruzsálemben történt kalandé csak úgy, mint az a mindig új Pünkösdi, amire olyannyira szükségünk van, átalakítja a tanítványokat Krisztusból élő szőlővesszőkké. A Szentlélek valóban betölt bennünket Krisztus életével, életre kelti bennünk Krisztust, úgy, mint Szűz Máriában.

Ha nem az a legfőbb gondunk, hogy Krisztusból élő szőlővesszők legyünk, akkor minden probléma és nehézség, ahelyett, hogy lehetőség lenne arra, hogy a hitből, reményből és szeretetből éljünk, inkább megáradt patakká válik, amely egyre

messzebb sodor attól a sziklától, amelyre életünk házát és az Egyházat kellene építenünk, amely befogad és kereszténnyé tesz minket.

Ha azonban lényegében az foglalkoztat minket, hogy engedjük Krisztust élni magunkban a Szentlélek kegyelme által, meglepetéssel és vigasztalással fogjuk fölfedezni, hogy a legnegatívabb és leginkább fáradtságos körülmények is az új élet terei Jézus számára, a szeretet és a béke terei. Ha Krisztus él, semmi sincs veszve, semmi sincs hiába. Ha Krisztus él bennünk, a mi "énünk" nem omlik össze semmilyen fenyegetés előtt, még a halál előtt sem. A szőlővessző, amely Krisztus szőlőtője mellett marad, életben marad és termékenységre képes, akkor is, ha a téli fagy, a nyári szárazság vagy más csapások tönkre is teszik időlegesen az összes levelét és a gyümölcsöt, amelyet hozott. Krisztustól, az igazi szőlőtőtől, az élet mindig újra indul.

Megtanulni a szőlőtő szőlővesszőjének lenni

A Kánai menyegzőn, vajon miért vetette ellen Jézus Édesanyjának, hogy még nem jött el az Ő órája, hogy az új bort ajándékozza a mennyegzők örömére? A tény, hogy a probléma a bor hiánya volt, arra enged következtetnünk, hogy János, míg ezt az epizódot meséli el, azokra a szavakra gondolhatott, amelyekkel Jézus saját magát, mint az "igazi szőlőtőt" határozta meg az Utolsó Vacsorán. János 15. fejezetében is, Jézus valóban a szőlőtő gyümölcséről beszél, a tökéletes örömről, a kölcsönös szeretetben való megmaradásról, miként az a hitvesek között van. Kánában Jézus számára még nem jött el az óra, hogy sok gyümölcsöt teremjen, hogy a Kereszten meghalva az Ő élete teljes odaadásának a gyümölcsét teremje. Minden bizonnyal Jézus azt gondolta, hogy ahhoz, hogy az élete meghozhassa teljes gyümölcsét, szükséges volna megvárni, míg megnőnek a szőlőtőn a szőlővesszők, tehát a tanítványai, kezdve az apostolokon. Meg kellett várnia a Pünkösdet ahhoz, hogy tanítványai a szőlőtő élő szőlővesszői lehessenek, képesek arra, hogy továbbadják az Ő kiontott Vérének új borát, amely által az Új Szövetség gyümölcsét hozhatjuk, a Krisztus szeretetében való kommúnió gyümölcsét.

Mária, aki már a fogantatásában is tökéletes szőlővessző, úgy tűnik kitalálja Jézus gondolatát. És mit tesz? Megtanít, hogy hogyan válhatunk élő szőlővesszőkké, mint ő, egészen beoltódva a szőlőtőbe, hogy Krisztus mégis odaadhassa az Ő húsvéti Órájának gyümölcsét. Kánában Mária valóban megtanítja a menyegzőn felszolgálóknak azt a módot, ahogyan ő maga is rögtön igent mondott arra az ajándékra és feladatra, hogy az Isten Fia ajándékának élő szőlővesszője legyen: "Anyja így szólt a szolgálkhoz: "Tegyetek meg mindent, amit csak mond"." (Jn 2,5)

Ahhoz, hogy Krisztusnak élő és termékeny szőlővesszői legyünk, az Ő szavainak figyelmes hallgatását kérjük tőlünk, készséges hallgatást, hogy megtörténhessék mindaz, amit Krisztus akar tenni általunk. Figyelmes hallgatás és szolgálat, ezek Krisztus szőlővesszőinek lényegi tulajdonságai. Jézus gyümölcsöt akar hozni általunk, és az ő gyümölcse az a bor, amely újra feléleszti a mennyegzők örömét, annak a szeretetnek a termékeny örömét, amelyet Isten ad nekünk, hogy így szeressük egymást és az ő képmásaivá és hasonmásaivá váljunk. Ez a gyümölcs a Krisztus vérében, az Ő végsőkéig egészen odaadott életében megvalósuló Megváltás. Mindez

már Kánában jelen volt Jézus tudatában, és Máriában is, amikor megtanította a szolgákat arra, hogy engedelmeskedjenek Jézus szavának és így az ő élete odaadásának eszközévé legyenek, az értünk meghalt és feltámadt Úr szőlővesszőivé.

Ugyan ezzel a magatartással, ugyan ezzel a hittel van jelen Mária az Emeleti teremben, az Ósegyházban, és ma is az Égben: továbbra is Anyánk és Tanítónk. Csendjével, imádságával, hittel teli engedelmességével, szeretetével és reményével, Mária mindig jelen van az Egyházban és az Egyház számára, folyton ismételve azt az alapvető meghívását: "Tegyetek meg mindent, amit csak mond!". Mintha azt mondaná: "Maradjatok egységben az élet Igéjével, maradjatok meg az ő szeretetében, és az életetek az én Fiam gyümölcsét fogja hozni, a Szentlélek gyümölcsét!"

A Testvéri közösség, kommúnió gyümölcse

Miként a szőlőtő gyümölcse a szövetség bora, úgy Krisztus gyümölcse az Ő Vérében való részesedés (kommúnió), a Szentháromság egy Isten közössége, amelyet megélhetünk Ővele és egymás között. Nem létezik, hogy az igazi szőlőtő szőlővesszői ne hoznák a testvéri közösségnek ezt a gyümölcsöt. Ferenc pápa a *Fratelli tutti* kezdetű enciklikáját az Egyház és a mi keresztény életünk e lényegi és egyetemes gyümölcseinek szentelte. Sürgősen kell dolgoznunk ezen, magunk számára és az egész világ javára.

Hogy ezt a gyümölcsöt teremjük, az Atyaisten gyakran megmetszi a szőlőtőnek, Krisztus Testének szőlővesszőit. Levágja rólunk és a közösségeinkről mindazt, amely nem a szeretetben való közösséget szolgálja, mindazt, ami olyan gyümölcsöt terem, amely nem Krisztus hiteles gyümölcse, a vadszőlőt, amely jóllehet látványra szépnek tűnik, de valójában nem szolgál a szívünk örömére és Isten örömére. Gyakran úgy érezzük, hogy megsavanyodtunk, megkeseredtünk a közöttünk lévő kapcsolatokban, mert azokba, és leginkább a saját szívünkbe, beférkőzik a lenézés, a kritika, a hazugság, a képmutatás, a gyanakvás. Ezért elkezdjük védeni a saját ítéleteinket, a saját viselkedésünket, és mindez csak arra vezet, hogy még inkább növekszik monasztikus és keresztény életünk keserű terméketlensége.

A szőlőmetszés olyan technika, amely nem abban áll, hogy vitatkozunk mindazzal, ami terméketlen, hanem egy vágás, amely engedi lehullani mindazt, ami száraz, ami nem hoz gyümölcsöt, amely nem hagyja többé, hogy az élet, az igazi szőlőtő életnedve áthaladjon rajta: Krisztus szeretete, az Evangélium, a Szentlélek kegyelme.

Az egész Egyházban és a Rendben is egy nagy szőlőmetszés idejét éljük. Úgy tűnik még kisebbekké, még rövidebbekké, még kevésbé láthatókká, még kevésbé fontosakká válunk. A világválság, amelyen átmegyünk, közöttünk is oly sok törékenységet fölerősített. Valójában, ha azzal a bizalommal hagyjuk az Atyát megmetszeni bennünket, hogy Ő szeret bennünket, és csak azt akarja, hogy újra és egyre inkább a Fiú életéből éljünk, fölfedezzük, hogy a metszés jót tesz nekünk, boldogabbá tesz, és termékenyebbé is Isten Országá számára, még akkor is, ha látszólag meghalunk. Ez az az evangéliumi alázat, amelyre szent Benedek nem szűnik meg nevelni bennünket, mert szent Benedek olyan atya, aki vágyva vágyódik arra, hogy Isten gyermekeiként éljünk, akik életet adnak, mint Jézus.

Mégis fontos tudatában lennünk annak, hogy a közöttünk lévő kommúnió nem más, mint az egyetlen igaz szőlőtő, Krisztus szőlővesszői közötti kommúnió. Minden egyes szőlővessző felelős azért, hogy személyesen gyümölcsöt hozzon azáltal, hogy az Úrhoz kapcsolódva marad, de nem szabad elfelejtenünk, hogy a mi gyümölcsünk Krisztus gyümölcse, és a különböző szőlővesszőket Ő egyesíti abban, hogy átadják ezt a gyümölcsöt a világnak. A gyümölcs a szeretetnek az az egysége, amelyet Krisztus ad a világnak, és abszurd volna, ha a szőlővesszők, amelyek ezt átadják, nem részesednének ebben az egységben, nem élveznék ezt a kommúniót. Ki tudja, milyen örömteli testvériség született azon a napon Kánában a szolgák között, akik tudták és elsőként látták, hogy az ő Jézusnak engedelmes munkájuk hihetetlen csodát tett lehetővé! Ugyan ez az örömteli testvériség az, amit az apostolok és az első keresztények túlcsofordulni éreztek maguk között abban a küldetésben, amelyet rögtön Pünkösöd után elkezdtek megvalósítani.

Tudatában vagyunk annak, hogy azért vagyunk együtt, hogy a testvéri kommúnió gyümölcsét szolgáljuk, tehát azt a nagy csodát, amelyet a Szentlélek ajándékában a Feltámadott szeretete visz végbe? A törekenység többé nem kifogás, mert Krisztus szeretetének a gyümölcse mindig tökéletes, akkor is ha már csak két vagy három hozzá kapcsolódó szőlővessző marad, amely hordozza, engedni megérlelődni és átadja a világnak ezt szeretetet.

A szegények testvérei

A Közelmúltban volt egy tapasztalatom, amely sok kérdést felvetett bennem. Egy figyelmetlenségem miatt egy nappal hamarabb szálltam fel arra a Franciaországba tartó vonatra, amelyre csak másnap kellett volna felszállnom. Mérges voltam magamra és szomorú, hogy kényelmetlenséget okoztam a közösségnek, amelyet meg kellett látogatnom. A vonaton, amelyre felszálltam, találkoztam egy fiatal afrikai édesanyával, aki hat éves kislányával utazott. Mint oly sok migráns, egy gumicsónakon kelt át a Földközi-tengeren, hogy elmeneküljön attól, ami a kislányát fenyegette, és hogy gyógykezelést találjon egy betegségre. Már egy hónapot töltött egy olaszországi menekült táborban. Most éppen Francia országba tartottak, ahol volt egy kapcsolatuk. A határon a rendőrségnek le kellett szállítania több illegális bevándorlót, akik mind Afrikából jöttek. Szomorú jelentek és erőszakos bánásmód, amely bizonyosan kellemetlen maguknak a rendőröknek is, akiknek tenniük kell a dolgokat, akkor is ha egy olyan problémáról van szó, amelyet nemzetközi szinten kellene kezelni. Az édesanyát és a kislányt is leszállították a vonatról, de az ellenőrzés után engedték őket visszaszállni, hogy folytassák az utazást. A kislány rendkívül megijedt, folyamatosan csuklott és belázasodott. Elmesélték a történetüket. Ahogy közeledtünk Nizzához, megkérdeztem, hogy hol gondolták tölteni az éjszakát. Valójában azt tervezték, hogy tovább utazhatnak majd legalább Párizsig és minden bizonnyal az éjszakát a pályaudvaron töltötték volna, vagy valamely alkalmi menedékhelyen. Fölhívtam a Castagniers-i apátnőt, aki a pályaudvaron várt rám. Megkérdeztem, hogy ismer-e valamilyen szálláslesőséget, ahol befogadnák őket Nizzában. Azt felelte, hogy megpróbál utána érdeklődni, akkor is, ha már késő van. De rögtön hozzátette:

“Máskülönben magunkkal visszük őket az apátságba és nálunk alszanak majd.” Én magamban nem igazán támogattam ez utóbbi lehetőséget, de rögtön megértettem, hogy azért, mert ez azt jelentette, hogy utólag kompromittálom magamat ezeknek az embereknek a befogadásával, akiket Isten az utamra helyezett. Megértettem, hogy Jézus, szent Benedek és Ferenc pápa nem hagynak kétséget arról, hogy hogyan feleljünk erre a szükségletre és, hogy arra vagyok meghívva, hogy engedjem magamat bevonódni mindebbe, mint az irgalmas Szamaritánus. Ezért aztán örömmel fogadtam az apátnőtől a hírt, hogy nincs más lehetőség, mint magunkkal vinni őket Castagniers-be. Ott a nővérek azzal a “teljes emberséggel” fogadták őket, amit szent Benedek kér (RB 53,9), és amelyhez a nők annyira értenek. Ennek a közösségnek, csak úgy mint a Renden belül sok más közösségnek, a migránsok és menekültek befogadása nem újdonság.

A körülmények úgy alakultak, hogy a monostorban töltött rövid idő után ez az édesanya és kislánya velem folytassák az utukat, és mindez gondviselészerű volt, mert így segíthettem őket a további vasúti közlekedés adta kellemetlen nehézségekben, amelyekkel szembe kellett néznünk. Az anyuka folyton ismételte: “Téged Isten küldött!” Megértettem, hogy mindez igaz volt. Bizonyosan nem én voltam jó, hanem az Úr volt az, aki az Ő kicsinyeknek és szegényeknek elsőbbséget adó szeretetében, a Castagniers-i Nővérekkel együtt, engem tett az Ő irántuk való gondoskodó szeretetének eszközévé. Isten valóban “angyalokká” tesz bennünket, szeretetének “küldötteivé”, ha egyszerűen beleegyezünk, hogy magával vonjon bennünket a felebarátunk szükséglete. Néha elég egy kicsiny kis igen a többiek szükségletére, ahhoz, hogy teljesen bevonódjunk az Atya gondviselésébe, aki aztán tényleg mindenről gondoskodik, a legkisebb részletekig menően.

Ez az epizód nem új a mi tapasztalatunkban. De egy olyan pillanatban történt velem, amikor különösképpen is éreztem a fáradságot, amelyet oly sokan tapasztalunk, ahogyan újra akarunk indulni ezekben az világ számára és mindannyiunk számára oly drámai időkben. Újra megtapasztaltatta ez velem, hogy milyen fontos engednünk, hogy a kicsinyek és a szegények segítsenek minket, hogy új életerőt nyerjünk az igazi szőlőtőből, aki Krisztus. Elég a felebarát szüksége befogadásának egy egyszerű gesztusa ahhoz, hogy újra áradjon bennünk, a szőlőtő szőlővesszőiben, a kegyelem életnedve, a szereteté, amely nem csak annak számára hozza a vigasztalás gyümölcseit, aki szükségben van, hanem visszaadja az életet és az örömet maguknak a szőlővesszőknek is, azaz nekünk.

Így aztán egyre inkább meg vagyok győződve arról, hogy a Szentlélek szeretné visszaadni az életerőt mindnyájunknak és a közösségeinknek is, amelyek gyakran fáradtak és szomorúak a törékenységük miatt. Mindnyájan, abban a krízisben, amit megélünk, föl kell tegyük magunknak a kérdést: ki az a szegény, akinek a befogadására ma meg vagyok hívva az életembe, azért, hogy Isten “angyallá” tehessen, és gyöngédségének, gondoskodó szeretetének eszközévé? Ha észrevesszük a többiek szükségletét, akik gyakran ott vannak mellettünk, vagy az ajtóknak, és ha mindezt a Krisztussal való közösségben éljük meg, mint Mária Kánában, akkor mindez Isten szeretetének szolgálivá tesz bennünket. Ez a szeretet rögtön csodálatosan

átalakítja a valóságot, és visszaadja nekünk az élet örömét, annak örömét, hogy szeretve vagyunk és szerethetünk. Akkor felfedezzük, hogy a szegény megajándékoz bennünket azzal, hogy az életünket ajándékozhatjuk, tehát, hogy Krisztus élő szőlővesszői lehetünk, aki az Atyával a Szentlelket akarja ajándékozni a világnak.

Segítsük egymást élő szőlővesszőnek lenni

Úgy tűnik Számomra, hogy az a jelen pillanat, amit él a világ, az Egyház és a mi Rendünk, mindenekelőtt egy megújult készségességet kér tőlünk, hogy Krisztus szőlővesszői legyünk és egymást ebben segítsük. Nem azért vagyunk együtt az Egyházban, sem pedig egy sajátos hivatásban, hogy csodáljanak minket mint a tarka ragyogó virágokat, vagy hogy értékeljenek bennünket mint zamatos gyümölcsöket, hanem azért hogy szőlővesszők legyünk a Megváltó Krisztus termékenységének szolgálatában. Ez a termékenység mindig titokzatos, rejtett és meglepő egyszerre. A keresztények feladata, és különösképpen a monasztikus szerzeteseké, gyakran alázatos és rejtett, de abból születik, hogy Krisztus valóban kedvel és megkülönböztetett szeretettel szeret bennünket, egy barátságból, amelyet nem érdemlünk meg, hanem ajándékba kaptunk. A szőlővessző igazából jobban kapcsolódik Krisztushoz, szorosabb egységben van vele, mint a szőlő levelei, virágai vagy gyümölcse. A szőlővesszőbe közvetlenül átáramlik a Megváltótól kapott élet. Ha valóban tudatában lennénk ennek, milyen nagy hálát éreznénk a hivatásunk iránt és a szolgálat iránt, amelyet kérnek tőlünk!

Az Úr úgy egyesített bennünket, kedves testvéreim, mint a Jeruzsálemi Emeleti teremben a tanítványokat, azért, hogy megerősítsük egymást, az imádság és a testvéri szeretet által, és hogy együtt éljük a Krisztushoz kapcsolódást, ami a Vigasztaló ajándéka által életre keltett szőlővesszőkké tesz bennünket. Kérjük Száz Máriától és barátainktól a Mennyben a készséges szív ajándékát, amely nyitott erre a kegyelemre és erre a küldetésre!



Fr. Mauro-Giuseppe Lepori
OCiszt Generális Apát